

Consultes ciutadanes sobre les dates de Festes

Barcellona

Banyeres de Mariola també farà consulta

Alguns pobles de l'entorn de la Mariola han debatut durant aquests anys el canvi a cap de setmana de les festes patronals. En el cas de Bocairrent es va fer efectiu després d'una votació que va implicar en el pronunciament tot el poble i ja porten tres anys de celebració en cap de setmana. Ara s'ha plantejat la qüestió a Banyeres de Mariola i l'Ajuntament ha convocat una consulta ciutadana per al diumenge 12 de novembre. Segons va informar al ple i a través d'una nota de premsa, el Govern Municipal vol «conèixer l'opinió ciutadana sobre el canvi de dates de les festes de moros i cristians». La proposta de la consulta va ser aprovada pel ple municipal del dia 4 de setembre passat. Segons la nota de l'Equip de Govern, «s'ha pres la iniciativa de donar veu a tota la ciutadania perquè alguns sectors (diverses filaes, universitaris, comerç, empreses, residents de fora de Banyeres, etc.) havien sol·licitat, des de feia anys i en distintes ocasions, una consulta sobre el calendari fester que estiguera feta amb totes les garanties d'un procés democràtic, representatiu i transparent».

Una qüestió molt debatuda amb diverses votacions parcials prèvies

La consulta arriba a Banyeres després d'un llarg debat que es remunta a uns quants anys arrere. Les juntes de les filaes havien fet algunes votacions anteriors dins del món de la festa. També s'havia debatut en diverses ocasions en l'àmbit de la Comissió de Festes. Tot i això, no s'havia consultat encara les persones no festeres empadronades

La consulta es celebrarà el diumenge 12 de novembre de 2017.

al municipi. Aquesta és la novetat que ha promogut el Govern: fer una consulta universal que comptara amb l'opinió de tota la població implicada. Segons la nota de premsa, el motiu que es consulte tota la ciutadania és que «es tracta de les festes majors i patronals del municipi, les festes de tots i totes».

«La consulta serà universal i comptara amb l'opinió de tota la població implicada per a decidir la data de les festes majors»

Posició dels partits polítics

Prova que el debat estava viu a la societat de Banyeres és que tres de les quatre forces polítiques que van concórrer a les Municipals del 2015 portaven la consulta als respectius programes electorals. Compromís ho expressava així: «Realització d'una consulta ciutadana oberta a tots els

festers i festeres, així com als veïns i veïnes empadronats al poble en què es tracte el possible canvi de les dates de les Festes de moros i cristians».

El Partit Popular portava aquest redactat al programa: «A petició popular, atendrem l'elaboració d'una consulta sobre les dates més adequades per a organitzar les Festes de Sant Jordi».

El partit Ciutadanos prometia això: «Consulta

popular a toda la población sobre los días de realización de Fiestas.»

El paper de les xarxes

A les xarxes socials s'han creat dues plataformes que han explicat els seus motius a través d'internet. En algun moment les intervencions d'alguns ciutadans a Facebook han estat pujades de to amb alguns episodis poc edificants. De manera semblant havia passat a altres pobles on s'havia plantejat un canvi de dates. L'Ajuntament de Banyeres també ha creat un espai web informatiu: consultafestes.org.

Característiques de la consulta de Banyeres

El web municipal, al seu apartat de Transparència, ha penjat tota la documentació. L'Ajuntament de Banyeres ha editat un tríptic que ha estat enviat als domicilis particulars junt amb les paperetes. La informació publicada és la següent:

«Tindran dret a votar els ciutadans i ciutadanes majors d'edat que figuren al padró de Banyeres de Mariola i que tinguin la nacionalitat espanyola. També podran votar les persones no empadronades al municipi però que sí que figuren en la llista de persones associades-festeres

en qualsevol de les deu filaes de Banyeres de Mariola. El cens electoral està compost per la relació de les persones empadronades a Banyeres junt amb el registre de festers i festeres membres de les filaes que siguen majors d'edat. S'han pogut fer reclamacions des del 25 de setembre fins el 5 d'octubre del 2017 de manera presencial a les oficines municipals.

La consulta ciutadana i l'escrutini de les paperetes tindrà lloc el diumenge 12 de novembre del 2017. L'horari per a poder exercir el vot de manera presencial serà des de les 10:00 fins les 19:00 hores. També és podrà votar per correu.

La votació presencial es farà al maset dels Moros Vells i al dels Contrabandistes. Les taules estaran senyalitzades per ordre alfabètic perquè voten les persones empadronades acreditant-se amb el DNI, passaport o permís de conducció. La taula 10 estarà destinada al vot de les persones que no estiguin empadronades i que siguen sòcies festeres. A aquesta última taula també es recomptarà el vot per correu. Als dos masets hi haurà cabines de votació amb paperetes de les tres opcions, que són les següents: "sí", "no" i "en blanc". La pregunta principal és aquesta: "¿Està vostè d'acord que les dates de les Festes de Moros i Cristians de Banyeres de Mariola, en honor de sant Jordi, coincideixen amb el cap de setmana?"

A més de la pregunta principal, hi haurà una segona pregunta en totes les paperetes (tant en la del "sí", com en la del "no", com en la de "en blanc") amb dues opcions per a triar. El text d'aquesta segona pregunta és el següent: "En cas que s'aprove el canvi, ¿quina opció prefereix?". Les opcions són: "1. Que dos dies dels següents dies de festes: Entrada, Sant Jordi, Moros i Cristians i Sant Crist coincideixen necessàriament amb el cap de setmana". "2. Que l'Entrada de moros i cristians siga dissabte, Sant Jordi diumenge, Moros i Cristians dilluns i Sant Crist dimarts". Es podrà marcar una de les dues opcions, o les dues, o cap d'elles.

Una vegada que una persona faça la sol·licitud de vot per correu, ja no serà possible que vote de manera presencial el dia de la consulta.

Perquè el resultat de la consulta pugui traslladar-se al ple municipal, que és qui té la potestat per a ratificar el canvi de dates de les festes majors, s'hauria de produir un percentatge de vots mínim.

Això passarà si l'opció del "sí" obté un resultat del 60% (sobre la suma dels vots "sí"/"no"). Si el resultat és d'un percentatge major del 40% a favor del "no" (sobre la suma dels vots "sí"/"no") es deixaran les dates com han estat fins ara, és a dir, les festes patronals es celebraran del 22 al 25 d'abril de cada any.»

Posició oficial de l'Ajuntament

L'Ajuntament de Banyeres de Mariola, a través de notes de premsa, ha fet algunes consideracions per a explicar la postura oficial. Ha manifestat que si es produeix el canvi es faran tots i cadascun dels actes festers i religiosos que han vingut fent-se fins ara.

També ha afirmat que «l'Ajuntament no fa campanya ni pren partit per cap de les opcions possibles. La seua única

«Alguns pobles han canviat les festes patronals a altres dates diferents a les originals. Això ha passat anys arrere i en quatre casos propers»

funció en aquest procés és la de posar els mitjans perquè les persones puguin expressar la seua voluntat, escoltar el poble i aplicar la decisió de la majoria».

Per últim, el Govern diu que no preten afavorir cap sector concret i afirma: «Fa anys que la societat de Banyeres de Mariola està immersa en un debat que no ha sigut resolt fins ara. Les peticions de fer una consulta no provenen d'un sol sector afectat. Es tracta d'un tema molt transversal i hi ha opinions diverses dins de tots els agents socials implicats del municipi. Hi ha tota classe d'opinions i postures sobre el canvi dins del col·lectiu dels festers i festeres, d'estudiants, de l'empresa, del comerç, dels treballadors i treballadores, dels jubilats, de les persones de Banyeres que resideixen fora, etc.».

Canvis produïts a altres pobles dels voltants de la Mariola

Alguns pobles han canviat les festes patronals a dates diferents de les originals. Això ha passat anys arrere i de manera més recent en quatre casos propers.

El cas d'Ibi és més llunyà en el temps i es va fer quan l'activitat gelatera tenia un gran pes econòmic al poble, cosa que no ocorre hui dia. Una vegada canviades les circumstàncies, això no va determinar el retorn a les dates originals. Les festes de moros i cristians es celebraven el segon diumenge de maig en honor a la patrona, la Mare de Déu dels Desemparrats. Després del canvi han vingut celebrant-se fins hui dia nou dies després del primer dimecres de setembre.

La situació d'Alcoi presenta semblances amb Banyeres de Mariola, atès que la Setmana Santa ha determinat al llarg dels segles canvis habituals per a evitar la coincidència amb els moros i cristians. El calendari alcoià es pacta cada any de manera bilateral i directa entre l'Associació de Sant Jordi i l'Ajuntament d'Alcoi. El 2018 seran els tradicionals 22, 23 i 24 d'abril. El 2019 es retarden fins al 4, 5 i 6 de maig. El 2020 la festa es traslladarà al cap de setmana, tal com arrebega l'Estatut de l'Associació de Sant Jordi, i es celebrarà els dies 25, 26 i 27 d'abril.

Bocairent celebra les Festes de Moros i Cristians en honor de sant Blai. Es feien de l'1 al 5 de febrer, però després del canvi comencen sempre el primer divendres de febrer. El trasllat al cap de setmana es va fer després d'una consulta ciutadana, celebrada el setembre del 2014, molt semblant a la que està a punt de fer-se a Banyeres de Mariola, amb un cens electoral compost per la relació de les persones empadronades a Bocairent junt amb el registre de festers i festeres membres de les filaes. Les persones consultades també tenien la possibilitat de triar si volien que, en cas de canvi a cap de setmana, els dies foren fixos o anaren canviant. Bocairent va triar que l'Entrada fora sempre dissabte i Sant Blai diumenge.

Els veïns d'Agres van celebrar una consulta popular a l'agost del 2015 sobre el canvi de les dates de les festes patronals al cap de setmana. Les festes majors eren el 7 i 8 de setembre. El resultat del procés va ser favorable al canvi a dissabte i diumenge per a afavorir una major assistència de veïns que resideixen fora. ☘